

Összefoglaló - Kutyás jogi kérdések c. beszélgetés 2013. nov. 15.

Kutyológia tipp: az 1. és 2. témát érdemes egymás után elolvasni, mert átfedések lehetnek a helyzet ismertetésében és magyarázataiban, mivel gyakran ugyanazok a jogszabályok vonatkoznak rájuk.

1. Séta pórázon vagy anélkül? - Dr. Sándor Zsuzsa

Mi az a jogi hierarchia, ami póráz-ügyben érvényesül?

Törvény - Kormányrendelet - Önkormányzati rendelet
(Alkotmánybírósági határozat)

Szabálysértési törvény - nem ír elő kötelező pórázhasználatot. Csak az a szabálysértés, ha valaki a belterület közterületén (magyarul városokban az utcákon, parkokban, sétányokon, stb.) a kutyáját felügyelet nélkül hagyja, vagy kóborolni engedi.

Szabálysértés az is, ha természeti és védett természeti területen, vagy vadászterületen - a vadászkutya és a triflakereső (pl. szarvasgomba-kereső) kutya kivételével - póráz nélkül elengedi, vagy kóborolni hagyja. (Természetvédelmi törvény határozza meg, mi minősül ilyen területnek.)

Az állatvédelmi törvény szerint az állattartó köteles a jó gazda gondosságával eljárni, az állat fájának, fajtájának és élettani szükségleteinek megfelelő életfeltételekről gondoskodni.

Kormányrendelet: Belterület közterületén - kivéve az ebek futtatására kijelölt területet - ebet csak pórázon lehet vezetni.

Önkormányzati rendelet - kerületenként, helységenként eltérő.

A felsorolt jogszabályok között ellentmondás van, a kérdés rendezetlen. Nem tudhatod, hol és éppen miért számíthatsz büntetésre.

A jövő reménye: egyeztetés folyik arról, hogy valamiféle „közösségi kutya vizsga” birtokában ne kelljen mindenhol pórázon tartani a kutyát.

2. Kutyával az erdőben - Dr. Ruzsek Róbert

Kutyológia tipp: Az üzemtervezett erdőterületek térképét a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal honlapján, a <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/index.htm> linken találjátok.

Először is egy tévhitet szeretnénk eloszlatni, illetve a médiában keringő fals információkat helyreigazítani. Aktuálisan olyan információk jelentek meg a médiában, hogy bekerülne a szabálysértési törvénybe az, hogy aki természeti, védett természeti területen vagy vadászterületen a kutyáját póráz nélkül elengedi, vagy kóborolni hagyja, szabálysértést követ el.

A veszélyeztetés kutyával megnevezésű szabálysértési tényállást már az egyes

szabálysértésekről szóló 218/1999.(XII.28.) Korm. rendelet is tartalmazta ugyanezekkel a feltételekkel, vagyis 2000. március 1-je óta nem lehet póráz nélkül a megjelölt területeken kutyát sétáltatni.

Az új szabálysértési törvény 2012. április 15. napján lépett hatályba és annyi történt, hogy a veszélyeztetés kutyával szabálysértési tényállást már nem kormányrendelet, hanem törvény szabályozza.

A szabálysértési törvény tervezett módosítása nem szigorít a pórázhasználaton, hiszen az már több mint 10 éve fennáll, hanem a kivételt bővíti azzal, hogy a vadászkutya mellett a triflakereső (értsd pl. szarvasgomba-kereső; trifla = földi alatti gomba) kutyára is kiterjeszti a pórázhasználat mentességét.

Felhívnom arra a figyelmet, hogy nem érdemes arra hivatkozni, hogy a kutyám fajtája szerint vadászkutya, mert a mentesség csak a vadászaton ténylegesen részt vevő vadászkutyára vonatkozik, illetve arra sem, hogy triflakereső kutyám van, mert a triflakereső kutyának vizsgáznia kell, és az erről szóló okiratot magunknál kell tartani és azt bemutatni, arról nem is beszélve, hogy a triflagyújtás időpontját be is kell jelenteni vagy az erdőgazdálkodónak vagy a vadászatra jogosultnak és a gazdának is rendelkeznie kell megfelelő képesítéssel.

A pórázhasználat szempontjából felhívnom a figyelmet arra, hogy a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II.26.) Korm. rendelet 2010. március 1. napján lépett hatályba, és az új szabálysértési törvény hatályba lépéséig (2012. április 15.) két azonos szintű jogszabály (a régi szabálysértési kormányrendelet [218/1999] és az állattartási kormányrendelet) egymásnak ellentmondó jogszabályi rendelkezést tartalmazott a pórázhasználat vonatkozásában: a szabálysértési kormányrendelet nem írt elő pórázhasználatot a település belterületén, viszont az állattartási kormányrendelet belterület közterületén igen. Álláspontunk az, hogy ebben az esetben a szabálysértési kormányrendelethez képest speciális szabályozást tartalmaz az állattartási rendelet, így ebben a kétéves átmeneti időszakban jogszerűen csak pórázon lehetett kutyát sétáltatni a település belterületén közterületen.

Vagyis azzal, hogy az új szabálysértési törvény tényállásai közé került be a veszélyeztetés kutyával tényállás, megszűnt az azonos szinten álló jogszabályok közötti ellentmondás, és mivel a törvény magasabb szintű jogszabály, mint a kormányrendelet, így álláspontom szerint jelenleg jogszerűen nem bírságható senki azért, ha belterület közterületén póráz nélkül sétáltatja a kutyáját.

A veszélyeztetés kutyával szabálysértési tényállás elemzésénél a vonatkozó jogszabályok meghatározzák, hogy mi minősül természeti területnek, védett természeti területnek és vadászterületnek, illetve mi minősül erdőnek.

Az erdő, a védett természeti terület és a vadászterület meghatározásán kívül sajnos ezek a meghatározások nem túl egzaktak, így nem könnyű eldönteni, hogy természeti területen járunk-e vagy sem, ez mindig csak a konkrét esetben dönthető el. Alapvetően azt lehet mondani, hogy minden erdő egyben természeti terület is.

A vadászterületekkel kapcsolatban annyit lehet tenni, hogy a vadászati hatóságtól (Földművelésügyi Igazgatóság, de vannak területi szervei is megyénként és a fővárosban)

információt lehet kérni, hogy mi vadászterület, mert ők vezetik a vadászterületek nyilvántartását. Ezt adott esetben azért is érdemes megkérdezni, mert alapesetben a vadászterület kiterjedése minimum 3.000 hektár, de ettől el lehet térni legfeljebb 500 hektárral, azonban van olyan kivétel, ami a területnagyságra tekintet nélkül is vadászterületnek minősül.

Fontos tudni, hogy erdőben bizonyos feltételek mellett korlátozható az erdő látogatása, vagyis még pórázon sem lehet sétálni az erdőben. A jogszabályi előírások szerint a korlátozást a helyben szokásos módon kell kihirdetni és figyelmeztető táblákat is ki kell helyezni.

Arról, hogy folyik-e vadászat abban az erdőben, ahova kirándulni szeretnénk, mindig győződjünk meg, mert így csökkenthető bármilyen baleset bekövetkezésének az esélye.

A vadászati törvény lehetőséget ad a vadászoknak arra, hogy a vadat űző kutyát, ha a vad sérelme másként nem hárítható el, elfogja vagy elejtse, ha a tulajdonosának felderítésére nincs közvetlen lehetőség.

E jogszabályi rendelkezés értelmezése sajnos már feltételezi a tragédia bekövetkeztét, mégis fontosnak tartom, hogy beszéljünk róla.

A vadász csak akkor foghatja vagy ejtheti el a kutyát, ha az vadat űz, a vad sérelme másként nem hárítható el, és a kutya tulajdonosának felderítésére nincs közvetlen lehetőség. Ezen feltételek együttes fennállása esetén is elsődlegesen az elfogással kellene a vadászoknak próbálkozniuk, és csak ennek lehetetlenségét követően az elejtéssel, mivel a jog ismeri a fokozatosság, arányosság elvét.

Ez elméletben szépen hangzik, sajnos a gyakorlatban nem így történik, de ennek a problémának a megoldása nem a mi kezünkben van.

3. Haszonállat lett a kutya és most már enni is lehet? - Vass Viktória

Az Állatvédelmi törvényt idén júniusban módosították, és a gazdasági haszonállatok körébe a kutya is bekerült. Egy állatvédelmi jogász szerint a módosítás veszélye elsősorban az, hogy a jogi lehetőség adott arra, hogy a Magyarországon tenyésztett kutyákat élőállatként kivigyék olyan országokba, ahol élelmiszerként van rájuk kereslet.

A kutyatenyésztés irányítása eddig civil szervezetek (pl. MEOE és partnerei) kezében volt.

Az Állatvédelmi törvény vonatkozó pontja egyértelműen kimondja, hogy a tilos a kutya élelmiszer vagy prém célú felhasználása.

Az, hogy a kutyára kiterjed az Állattenyésztési törvény hatálya, a tenyésztés állami felügyeletét teszi lehetővé.

4. Társasházi előírások - Dr. Ruzsek Róbert

A társasházi lakások használatának részletes szabályait a társasházak szervezeti és működési szabályzatai (SZMSZ) tartalmazzák. A legtöbb társasházban jelenleg sincsenek SZMSZ-ek (ezek elfogadására 2004. december 31-ig lett volna kötelezettségük a társasházaknak, de egy 2007-es módosítás kivette ezt a kötelezettséget)

Az új társasházi tv. egyik újdonsága volt, hogy az együttélés szabályait ne az alapító okiratban, hanem az SZMSZ-ben szabályozzák, így elvileg a használat szabályozását tartalmazza az alapító okirat, de ezek általában nem olyan részletesek, mint az SZMSZ-ek, és valószínűleg nem is tartalmazzák a kutyákra vonatkozóan előírásokat.

Mivel a társasházi tv. csak a közös tulajdon használatára engedélyezi meg a közgyűlésnek, hogy a használat vonatkozásában hozzon határozatot, így a lakással kapcsolatban a kutyatartásra vonatkozó bármilyen közgyűlési határozat érvénytelen, az megtámadható. Sajnos van egy 60 napos határidő, ami jelenthet problémát, de ez elévülési jellegű határidő, így, ha mondjuk vesz az ember egy új lakást, és akkor értesül a határozatról, akkor az értesüléstől számított 3 hónapon belül (ha már lejárt a 60 nap) még indíthat keresetet a határozat érvénytelenségének megállapítása iránt. Fontos hangsúlyozni, hogy ez a keresetindítási jog csak a tulajdonostársat illeti meg, tehát bérlőként nem indíthatok keresetet.

A társasházi tv. és a Ptk. hivatkozott rendelkezései értelmében lakását mindenki csak úgy használhatja (tarthat kutyát), hogy az a tulajdonostársak jogait ne sértse, függetlenül attól, hogy van-e ezzel kapcsolatos közgyűlési határozat vagy sem.

Arról se feledkezzünk meg, hogy SZMSZ vagy közgyűlési határozat nélkül is kérhet adott esetben a tulajdonostárs birtokvédelmet a jegyzőtől vagy a bíróságtól, ha zavarja a kutya - ez természetesen még nem jelenti azt, hogy elveszik a kutyát - ez mindig egyedi esetet jelent és az adott ügy összes körülménye alapján hozza meg döntését a döntésre jogosult hatóság.

A hivatkozott kormányrendelet szabályozza többek között a kutyák tartását is, mellyel kapcsolatban annyi előírást tartalmaz, hogy a kutyák méretétől függően mekkora területet kell nekik biztosítani, több kutya esetére is tartalmaz területnagyságot.

A kormányrendelet nem tartalmaz korlátozást a kutyák számára nézve. Ezt azért fontos hangsúlyozni, mert pl. a XIII. kerület 18/2011.(IV.22.) önkormányzati rendelete viszont igen:

kertes családi házban 2 kutya
többlakásos épületben (társasház) lakásonként 1 kutya tartható.

Hasonló korlátozást írt elő Isaszeg önkormányzata is, mellyel kapcsolatban alkotmánybírósági (AB) határozat is született. A 146/2011. (XI.30.) AB határozat kimondta, hogy „Az Alkotmánybíróság 23/2000. (VI. 28.) AB határozatában arra is rámutatott, hogy „a helyi önkormányzatnak – az állattartást szabályozó rendelete megalkotásakor – tehát figyelemmel kell lennie jogalkotói hatáskörét korlátozó törvényi

rendelkezésekre (...), továbbá a lakóépületek sajátosságaira, a lakások nagyságára (...)”.

E határozat elfogadása óta a 2010-es Korm. rendelet megalkotásával a jogi helyzet alapvetően megváltozott, mivel addig nem volt a kedvtelésből tartott állatok tartásáról országos szintű jogi szabályozás, amelyhez az önkormányzatoknak igazodniuk kellett volna. 2010 óta már van ilyen, így a továbbiakban a kedvtelésből tartott állatok tartásának szabályozása nem lehet a helyi önkormányzatok képviselő testületének biztosított jogalkotási tárgy. Isaszeg Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a Korm. rendelet 14. § (5)-(6) bekezdéseiben alkalmazott módszert figyelmen kívül hagyva határozta meg az Ör. 9. § (6) bekezdésében az ebtartás szabályait. Az Ör. a Korm. rendelet 14. § (2), valamint (8) bekezdéseiben meghatározott tartási szabályokon túl nem állapíthat meg azoktól eltérő rendelkezéseket.”

Mivel egyrészt az önkormányzati rendelet nem lehet ellentétes más jogszabállyal, másrészt a kormányrendelet miatt nem is lehet az állattartást önkormányzati rendeletben szabályozni, így az jogszabálysértő és meg kellene semmisíteni.

Ellentmondás van egyébként ezen önkormányzati rendelet és a XIII. kerületi önkormányzat 7/2013.(III.26.) sz. önkormányzati rendelete között, hiszen az újabb önkormányzati rendelet 9. §-a értelmében állatot tartani a vonatkozó jogszabályok és a rendeletben meghatározottak betartásával lehet. Mivel a 2013-as önkormányzati rendelet nem tartalmaz létszám korlátot, így ellentétes tartalmú előírásokat tartalmaz a két rendelet, hiszen az új rendelet értelmében az új rendelet és a vonatkozó jogszabályok alapján lehet állatot tartani.

Magyarországnak új Alaptörvénye van 2012. január 1. napjától, melynek a hivatkozott rendelkezése szerint az Alaptörvény hatályba lépése előtt meghozott alkotmánybírósági határozatok hatályukat veszítik, azonban a rendelkezés második mondata és a hivatkozott magyarázat egyértelművé teszi, hogy jelen esetben a hivatkozott AB határozat továbbra is „él”, hiszen nem változott a jogszabályi háttér.

A jogszabálysértő önkormányzati rendeletekkel kapcsolatos fellépésnek több eszköze is van, ezeket röviden ismertetném:

- az illetékes kormányhivatal, mint az önkormányzat felettes szerve, kezdeményezheti a Kúriánál az érintett rendelet felülvizsgálatát (ezt a szívességet nem tette meg nekünk a kormányhivatal és már nem is teheti meg),
- kezdeményezheti még a felülvizsgálatot az alapvető jogok biztosa (ombudsman),
- adott bírósági ügyben az eljáró bíró is kezdeményezheti, ha olyan önkormányzati rendeletet kell alkalmaznia, melynek jogszabályba ütközését észleli,
- a kutya gazdijával szemben az önkormányzati rendelet alapján kiszabott közigazgatási bírságot megállapító határozattal szemben keresetindítás a megyei/fővárosi törvényszék előtt annak megsemmisítése iránt és egyúttal kérni a bíróságtól az előző pont szerint a rendelet megsemmisítését,
- alkotmányjogi panasz (kötelező a jogi képviselő), eléggé bonyolult, nem untatnám Önöket, van 180 napos határidő, de igazolással az is bővíthető még
- ombudsman (alapvető jogok biztosa) utólagos normakontrollt kérhet

Kérdések:

Központilag vagy önkormányzati hatáskörben lesz ellenőrizve/büntetve a kutyasétáltatás?

A városban önkormányzati hatáskörben a közterületesek, az erdőben a természetvédelmi őrök büntethetnek.

Szó van a kidolgozás alatt álló új vizsgáról, ami mentesíthet. K-99 engedelmisségi vizsga ezt kiválthatja?

Amíg a vizsga részletei nem véglegesek, addig nem lehet pontos választ adni. Azonban, mivel ez jóval több, mint egy engedelmisségi pályamunka: gördeszkások, részeg ember, sívító, rohangáló gyerekek között kell a kutyának a gazdára figyelnie. Az számít, milyen a gazda-kutya páros kapcsolata, a kutyát minden körülmények között kontrollálni tudja-e a gazda.

Kutya fajtája/vérmérséklete/mérete számít valamit a rendelet szerint? Szájkosár jelenleg minden kutyának kötelező?

A helyi önkormányzati rendeletek eltérő előírásokat tartalmazhatnak a fajta és a méret tekintetében. Lásd a vonatkozó önkormányzati rendeleteket!

